

Meetnet nachtvlinders

Nieuwsbrief juni 2025

Beste nachtvlindertellers, de maand mei ligt al weer een tijdje achter ons en dus is het weer tijd voor een nieuwe nieuwsbrief waarin we kort terugblikken op de afgelopen maand. De maand mei was de maand waarin na een aantal weken van droogte weer eens wat neerslag viel, maar er waren ook genoeg goede nachten om de val(len) te plaatsen. Het totale aantal soorten schiet omhoog deze maand en dus hebben veel van jullie ook weer vaker de val geplaatst.

Als we kijken naar de aantallen van de maand mei van dit jaar, zien we dat er in totaal **762** verschillende soorten nachtvlinders zijn geteld, een fraai aantal. Hiervan waren **395** soorten macronachtvlinders en **367** microvlinders. In totaal zijn er **42882** exemplaren geteld in mei 2025. Er is op **1014** verschillende meetpunten geteld, waarvan op **438** punten de microvlinders ook zijn meegenomen.

Top-15 van mei 2025

In onderstaande tabel is de Top-15 van mei 2025 te zien. De gewone worteluil staat met stip op nummer 1, maar de gewone breedvleugeluil werd met meer dan 2300 exemplaren ook veel gezien. De witte tijger werd niet het vaakst geteld, maar werd wel op de meeste verschillende locaties gezien. Een soort die de laatste jaren steeds verder op de ranglijst zal stijgen zowel qua aantallen als aantal locaties is het vaal kokerbeertje. Vooral in stedelijk gebied neemt deze soort in razend tempo toe, we vinden hem in mei 2025 op de vierde plek met meer dan 1300 exemplaren op meer dan 200 meetpunten. We vinden twee microvlinders terug in deze Top-15, de zeer algemene brandnetelbladroller op plek 10 en de vroege granietmot op plek 14 met meer dan 740 exemplaren.

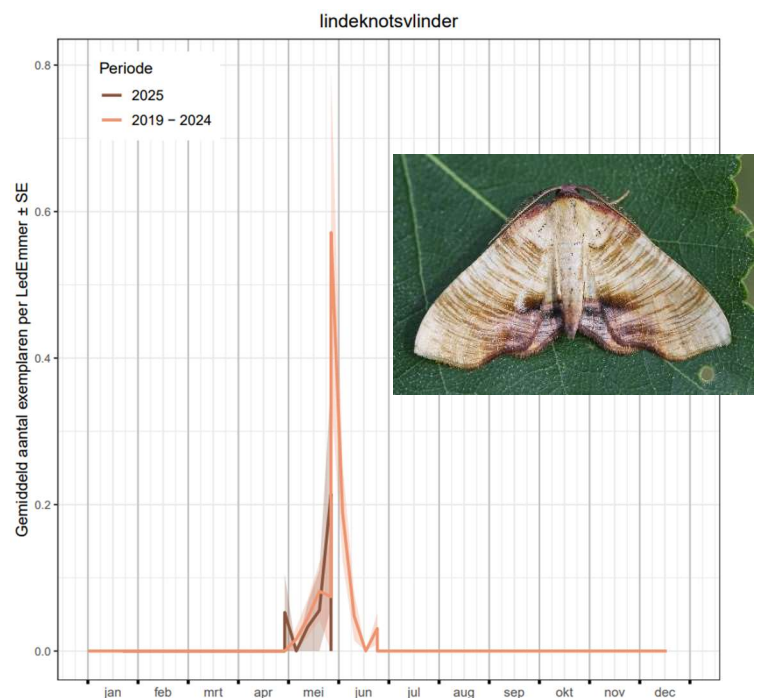
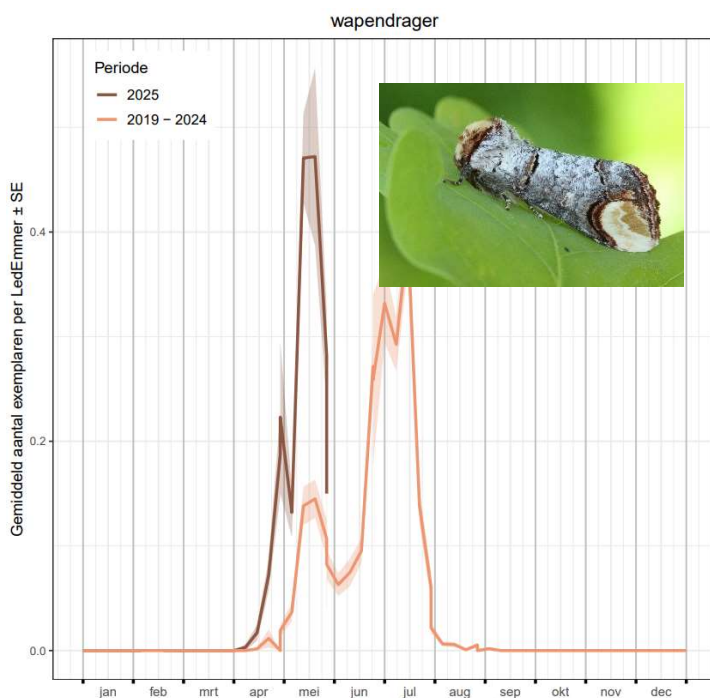
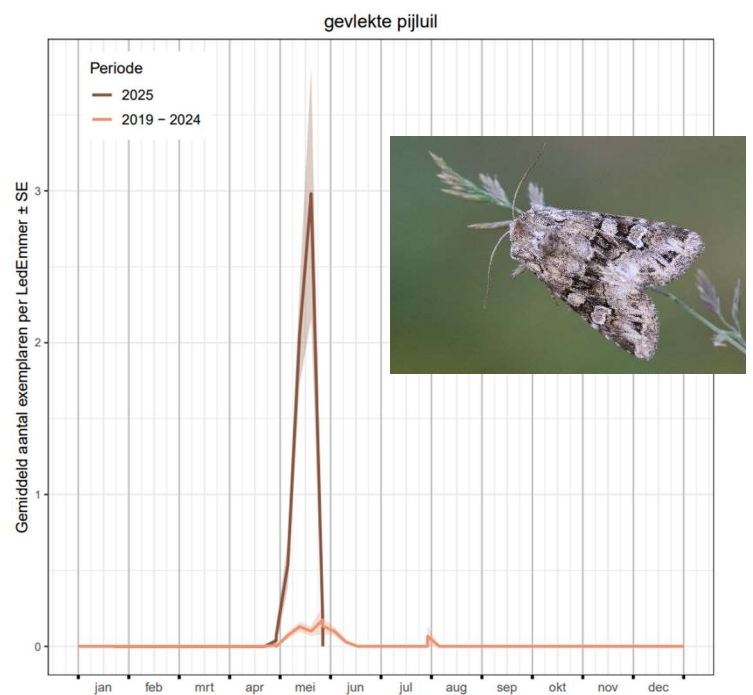
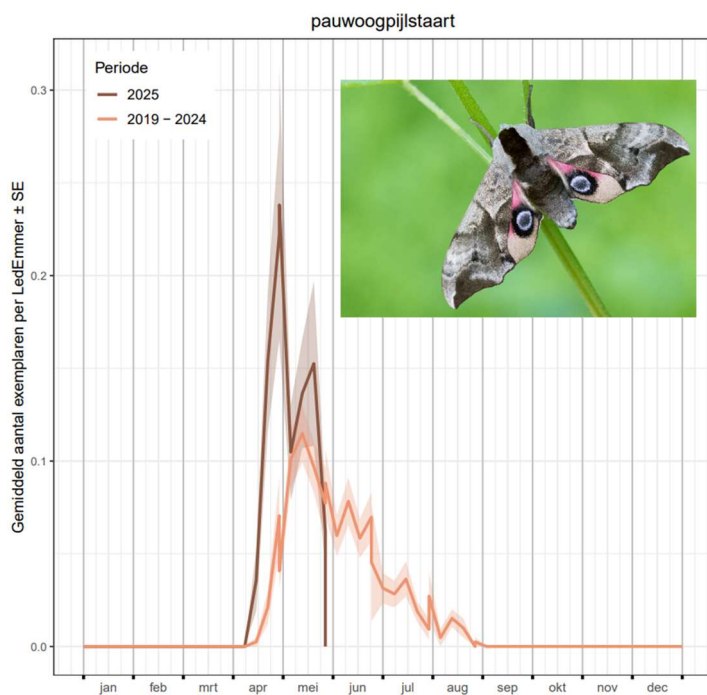
Figuur 1: Het vaal kokerbeertje werd in mei op meer dan 200 verschillende meetpunten gezien.

Tabel 1: De Top-15 van mei 2025

	Soort	Wetenschappelijke naam	Groep	Aantal ex.	Aantal locaties
1	gewone worteluil	<i>Agrotis exclamationis</i>	macro	2757	401
2	gewone breedvleugeluil	<i>Diarsia rubi</i>	macro	2331	346
3	witte tijger	<i>Spilosoma lubricipeda</i>	macro	1964	434
4	vaal kokerbeertje	<i>Eilema caniola</i>	macro	1352	211
5	haarbos	<i>Ochropleura plecta</i>	macro	1269	319
6	meriansborstel	<i>Calliteara pudibunda</i>	macro	1102	256
7	wapendrager	<i>Phalera bucephala</i>	macro	862	259
8	drielijnuil	<i>Charanyca trigrammica</i>	macro	855	202
9	stro-uiltje	<i>Rivula sericealis</i>	macro	846	182
10	brandnetelbladroller	<i>Celypha lacunana</i>	micro	814	197
11	groente-uil	<i>Lacanobia oleracea</i>	macro	811	236
12	puta-uil	<i>Agrotis puta</i>	macro	765	214
13	zuidelijke stofuil	<i>Hoplodrina ambigua</i>	macro	749	192
14	vroege granietmot	<i>Scoparia ambigualis</i>	micro	743	146
15	zwarte-c-uil	<i>Xestia c-nigrum</i>	macro	640	182

Hoe deden enkele mei-soorten het dit jaar?

Iedere maand lichten we een aantal soorten uit die het de afgelopen maand goed dan wel minder goed deden. We zagen vrij veel foto's van pauwoogpijlstaarten langskomen, en een blik in de grafiek vertelt ons dat deze soort een vrij goed voorjaar had in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Een typische soort van natuurgebieden, de gevlekte pijluil had blijkbaar een heel goed jaar. Deze soort wordt in tuinen nauwelijks waargenomen. Een algemene soort als de wapendrager had na een paar mindere jaren in ieder geval een goed voorjaar. Een soort die niet overal in het land vliegt, de lindeknotsvlinder, had een lager gemiddelde in vergelijking met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar.

Persoonlijke rapportage

Samen met deze nieuwsbrief sturen we deze keer ook weer een persoonlijke rapportage mee. Deze rapportage maken we periodiek. Tips en aanvullingen op deze rapportage zijn natuurlijk altijd van harte welkom! Had je nog niet alles ingevoerd? Niet getreurd, volgende nieuwsbrief komt er weer een nieuwe persoonlijke rapportage!

Influx gestreepte pijlstaart

Het zal weinig fanatieke nachtvlinderaars ontgaan zijn: momenteel is er een (kleine) influx van de zeldzame gestreepte pijlstaart gaande. Deze soort komt voor in Zuid-Europa, waar de aantallen dit jaar ook opvallend hoog zijn, en waarschijnlijk door de zuidwestelijke wind van de afgelopen weken zijn een aantal exemplaren naar het noorden gevlogen. De soort wordt zo af en toe wel in ons land gezien, maar meerdere binnen een relatief korte tijd komt minder vaak voor. In het meetnet werd de soort ook aangetroffen, meerdere keren zelfs, in Culemborg, Renkum en Hulst. De vlinders worden nog steeds gezien, dus ook aankomende tijd is het nog steeds goed opletten op deze fraaie zeldzaamheid. Je kunt hem in principe overal aantreffen, hoewel dit voorjaar de meeste waarnemingen in het zuiden van het land en langs de kust gedaan zijn.

Draagbare nachtvlinderval voor op vakantie

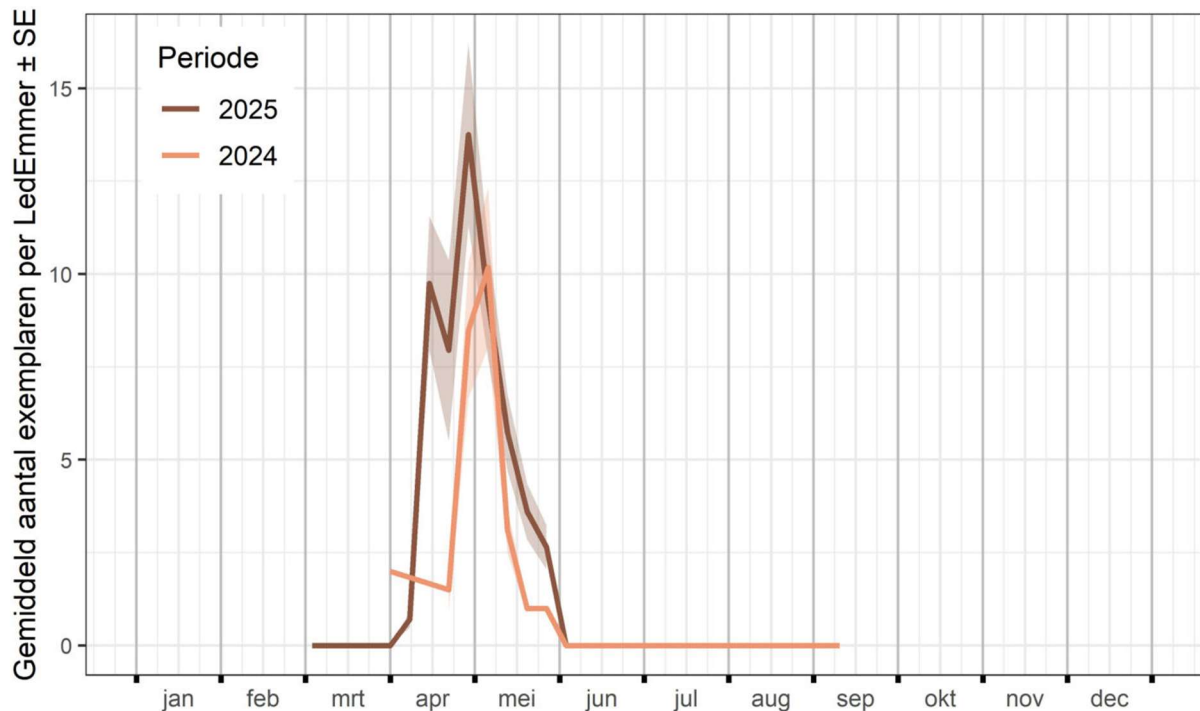
Als je op vakantie gaat is het ook leuk om je LedEmmer mee te nemen. Nu is de emmer zelf niet het meest handige onderwerp om mee te nemen. Wat we zelf dan wel doen is wat improviseren, en dat doen we dan bijvoorbeeld met een zogenoemde vliegkooi voor insecten (30 bij 30 cm groot) of een opklapbare wasmand van de Ikea. Deze passen dit handig in je rugtas. Ook voor de trechter gebruiken we zelf een reisvariant, omdat ook de trechter van de LedEmmer vrij onhandig in je rugtas past: een verknipte placemat (afbeelding hieronder) werkt minder mooi dan die van een LedEmmer, maar deze kan je wel plat vouwen voor in je rugtas en bij gebruik als een trechter vouwen (zoals je ziet vrij geïmproviseerd).

Let wel op, het is net als in Nederland niet overal toegestaan om te nachtvlinderen, en in veel landen heb je een vergunning of ten minste toestemming van de landeigenaar nodig om dit te doen.

Meikevers: vliegtijd zo goed als voorbij

Veel nachtvlindertellers associëren de maand mei met de vliegpiek van de meikever. Of je het nu wilt of niet, ze komen in je val terecht, en soms niet zo'n beetje ook. Op bepaalde locaties (vooral in het oosten van het land) ging het soms om tientallen tot honderden exemplaren. Ook bij het laken worden deze grote, lompe kevers vaak niet bepaald als pretje ervaren. Omdat ze zo goed op licht af komen, kunnen ze sinds twee jaar geteld worden binnen het meetnet nachtvlinders. Met de data van de afgelopen twee jaar uit het meetnet kunnen we in ieder geval zien dat de meikevers dit jaar twee weken eerder zijn begonnen met vliegen ten opzichte van vorig jaar, wat we in een vorige nieuwsbrief ook al constateerden aan de hand van waarnemingen uit het veld. De piek in 2025 lag hoger dan in het voorgaande jaar en de vliegtijd duurde ook langer, is te zien in onderstaande grafiek (figuur 2).

Figuur 2: De vliegtijd van de gewone meikever, 2025 vergeleken met 2024.

Bijzondere ontdekking: rupsen van de rouwrandspanner (*Lycia zonaria*) Gilze-Rijen 6-6-2025

Mijn naam is Tijmen Stegers en als vogelwacht van vliegbasis Gilze-Rijen bewaak ik samen met mijn collega's de vliegveiligheid met betrekking tot de natuur. Zo letten wij op allerlei aspecten van de vegetatie in het terrein tot aan het gedrag van vogels. Op 6 juni rijd ik mijn baaninspectie rond 11 uur en kwam ik wat bijzonders tegen. Vanuit mijn ooghoek zie ik iets kruipen op de grens van de startbaan en het schrale-grasland, eens kijken wat het is. Via Obsidentify en later bevestiging van specialisten op het gebied van nachtvlinders van De Vlinderstichting, kwam ik erachter dat het om de zeer zeldzame rouwrandspanner (*Lycia zonaria*) gaat. De soort is volgens waarneming.nl voor het eerst in 2020 waargenomen in Nederland en sindsdien slechts vijf keer eerder gezien! Na even verder gezocht te hebben in de vegetatie kwam ik in totaal drie rupsen tegen. Prachtig nieuws en hopelijk weet de soort zich hier vast te gaan vestigen. Ik blijf het volgen

In het nieuws

- [Zeldzame vlinder uit Zuid-Europa gezien: gestreepte pijlstaart](#)
- [Stippelmotten pakken bomen in](#)
- [Rupsen horen poepen](#)

Leestips

- [Nachtvlinderkaravaan – verslag 2024](#)

Van 15 mei tot 27 september 2024 vond voor het derde opeenvolgende jaar een uniek onderzoek plaats door burgers in Amsterdam Noord: De Nachtvlinderkaravaan. Vijf maanden lang werden nachtvlinders gedetermineerd, geteld en hun leefomstandigheden in kaart gebracht door enthousiaste burgers onderzoekers. Draagbare nachtvlindervallen reisden zowel door voor- en achtertuinen, balkons, dakterrassen van bewoners in Noord als ook in tuinen van tuinders op zeven Noordse Volkstuinparken. Daarnaast werd drie keer een nachtvlinder-inventarisatie via grote schermen opgetuigd en lokte een enkele deelnemer de vlinders ook nog met 'smeer'. In totaal deden 46 locaties mee aan het project.

Contact

Landelijk Meetnet Nachtvinders
Rik Wever, José Kok, Jannes Boers en Jurriën van Deijk

Tel.: 0317 467346
meetnet@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetnet Nachtvinders. Mocht je geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kan je de verzending stoppen door op meetnet.vlinderstichting.nl bij instellingen de optie 'Nieuwsbrief ontvangen' uit te zetten.